

วิเคราะห์มุมมองเชิงจิตวิทยาในคดีฆาตกรรมนวลฉวี (Analysis of the Psychology perspective in the murder of Miss Nuanchayee)

วุฒิชัย เต็งพงศธร*

บทคัดย่อ

คดีฆาตกรรมนวลฉวีเป็นคดีที่น่าสนใจในการศึกษาและวิเคราะห์ถึงสาเหตุของการกระทำความผิดในมุมมองเชิงจิตวิทยา ในทางจิตวิทยามีทฤษฎีที่นำมาอธิบายถึงสาเหตุของการกระทำความผิดในคดีดังกล่าวหลากหลายทฤษฎีด้วยกันไม่ว่าจะเป็นทฤษฎีจิตวิเคราะห์ ทฤษฎีบุคลิกภาพ ทฤษฎีแรงจูงใจและทฤษฎีความเครียด

คำสำคัญ : มุมมองเชิงจิตวิทยา นวลฉวี

Abstract

The Murder of Miss Nuanchayee is an interesting case to study and analyze the causes of the offender in Psychology perspective. In psychologically, the various reasons to explain the causes of crime in this case include Psychoanalytic theories, Personality theory, Motivation theory and Stress theory.

Keywords : Psychology Perspective, Miss Nuanchayee

---

*อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

บทนำ

เมื่อกล่าวถึงคดีที่เกี่ยวข้องกับรักซ้อน ซอนเจ็อน ที่อยู่ในความสนใจของประชาชนในรอบ 30-40 ปีที่ผ่านมาที่ถือเป็นคดีในหน้าประวัติศาสตร์ของไทยของระบบกระบวนการยุติธรรมไทย ผู้เขียน เชื่อว่าคงไม่มีใครไม่เคยรู้จัก “คดีฆาตกรรม นวลฉวี” ปมรักพิศवासที่อุดมไปด้วย ความรัก ความผูกพัน การหลอกลวง การทำร้ายและจบด้วย การฆาตกรรมมีความน่าสนใจและถูกหยิบยก รวมตลอดถึงนำมาสร้างเป็นภาพยนตร์และละคร โทรทัศน์หลายต่อหลายครั้งไม่ว่าจะเป็นงานภาพยนตร์ ที่บริษัทพูนทรัพย์โปรดักชั่น จำกัด นำมาออกฉาย เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๘ ภายใต้ชื่อว่า “นวลฉวี” โดย ภาพยนตร์เรื่องนั้นสามารถคว้ารางวัลพระราชทาน พระสุรัสวดี (ตุ๊กตาทอง) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๒๗ ได้ ๓ รางวัล ได้แก่ รางวัลนักแสดงหญิงยอดเยี่ยม (ลินจัย เปล่งพานิช รับบทเป็นนวลฉวี) รางวัล ออกแบบเครื่องแต่งกายยอดเยี่ยมและรางวัล บันเทิงยอดเยี่ยม และละครโทรทัศน์ที่ถูกนำมาออกฉายทางสถานีโทรทัศน์ไอทีวี (ปัจจุบันคือ สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส) ภายใต้ชื่อว่า “ปมรัก นวลฉวี” เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๘ ที่มีคุณใหม่ เจริญปุระ รับบทบาทเป็นนางสาวนวลฉวีและ “คุณหนู่ย” อ่ำพล ลำพูน รับบทนำเป็นหมออธิป

คดีประวัติศาสตร์ระหว่างนวลฉวีและ หมออธิปดังกล่าวนี้ มีที่มาจากนายแพทย์อธิป สุญาณเศรษฐกร อดีตนายแพทย์โรงพยาบาลรถไฟ ถูกศาลพิพากษาว่าเป็นผู้จ้างฆ่านางสาวนวลฉวี

เพชรรุ้ง พยาบาลในโรงพยาบาลเดียวกันและนำทั้ง ศพในแม่น้ำเจ้าพระยาบริเวณสะพานนนทบุรี เมื่อปี ๒๕๐๒^๑ อันเป็นที่มาของ “สะพานนวลฉวี” ใน ปัจจุบัน คดีปมพิศवासระหว่างนางสาวนวลฉวีและ หมออธิปถือเป็นคดีที่น่าสนใจในการนำมาศึกษา และวิเคราะห์ถึงมูลเหตุในการกระทำความผิด ใน ส่วนของบทความฉบับนี้ผู้เขียนจะนำเสนอและ วิเคราะห์ถึงมูลเหตุในการกระทำความผิดโดยเน้น ในส่วนของการวิเคราะห์หม่อมมองในเชิงจิตวิทยา

วิเคราะห์หม่อมมองเชิงจิตวิทยา

ในทางจิตวิทยามีความเชื่อสำคัญประการ หนึ่งว่า “ทุกสิ่งทุกอย่างที่เกิดขึ้นบนโลกนี้ล้วน ประกอบไปด้วยสาเหตุและปัจจัยเป็นตัวกำกับ” ไม่เว้นแม้แต่กระทั่งการกระทำความผิดของมนุษย์ Sigmund Freud (ค.ศ. ๑๘๕๖ - ๑๙๓๙) นักจิตวิทยาชื่อดังชาวออสเตรียได้นำเสนอทฤษฎี ที่นำไปสู่การตัดสินใจที่จะกระทำหรือไม่กระทำ ความผิดของมนุษย์ว่าเป็นผลผลิตที่เกิดขึ้นจากสิ่ง ที่อยู่ภายในจิตใจ (Mind) ของบุคคลนั้น^๒ ผลผลิต ดังกล่าวนี้นี้มีชื่อเรียกว่า บุคลิกภาพ (Personality) Freud อธิบายว่า การตัดสินใจกระทำความผิด กฎหมายของบุคคลมีสาเหตุมาจากการมีบุคลิกภาพ ที่ผิดปกติแตกต่างจากบุคคลอื่นทั่วไป (Personality Disorder) กล่าวคือ โดยปกติบุคลิกภาพของบุคคล จะประกอบไปด้วยส่วนสำคัญ ๓ ส่วน ได้แก่

๑. Id ซึ่งแสดงถึงสัญชาติดิบ (Instincts) ของมนุษย์

^๑ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๖๐๑/๒๕๐๓

^๒ ภาควิชาจิตวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, จิตวิทยาทั่วไป, (กรุงเทพฯ: วารุณีการพิมพ์, ๒๕๒๖), ๑๒ - ๑๓

๒. Ego แสดงถึงการตอบสนองความต้องการของ id บนพื้นฐานของความเป็นจริง (Reality Principle) และ

๓. Super Ego ซึ่งแสดงถึงความรู้สึกผิดชอบชั่วดีของมนุษย์

โดยทั่วไปแล้วบุคคลที่ไม่ได้กระทำความผิดหรือมีพฤติกรรมที่ฝ่าฝืนต่อกติกาของสังคมพลังของ Super Ego จะมีอยู่เหนือ Id อยู่เสมอ แต่เมื่อใดก็ตามที่พลังของ Id สามารถเอาชนะ Super Ego ได้ซึ่งอาจจะเกิดจากความพลั้งเพลอของตัวบุคคลนั้นเองในบางสถานการณ์หรือมีเหตุการณ์อื่นใดมาเป็นผลกระทบ บุคคลดังกล่าว จะแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวที่ฝ่าฝืนตัวกฎ กติกา ของสังคมออกมาในรูปของการกระทำผิดกฎหมายหรือผิดต่อบรรทัดฐานอื่น ๆ ของสังคม ในกรณีระหว่างนางสาว นวลฉวีและหมออธิปก็เช่นกัน ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าพลังของ Super Ego ในตัวของหมออธิปไม่สามารถเอาชนะ Id ได้ในบางสถานการณ์หมออธิปจึงแสดงพฤติกรรมที่ฝ่าฝืนต่อกติกาของสังคมขึ้นมา เช่น การทุบตีรวมถึงฆ่า นวลฉวี^๖ พฤติกรรมที่ Id สามารถเอาชนะ Super Ego ได้ในบางสถานการณ์ ดังกล่าวนี้อาจแสดงให้เห็นได้ในหลายระดับต่างกัน ขึ้นอยู่กับว่าการที่ Id เอาชนะ Super Ego นั้นเป็นการชนะระดับใด ในกรณีที่ระดับพลังของ Super Ego ยังมีพอที่จะกดทับ Id ไว้ได้พฤติกรรมที่แสดงออกอาจจะฝ่าฝืนกติกาของสังคมในชั้นไม่รุนแรงมาก เช่นการทำร้ายร่างกายผู้เสียหายให้ได้รับความเจ็บปวด แต่ถ้าระดับความรุนแรงของ

Id มีสูงที่สุดจนถึงขนาดที่ Super Ego ด้านไม่ไหวระดับพฤติกรรมในการฝ่าฝืนกติกาของสังคมก็จะเข้าสู่การแสดงพฤติกรรมที่รุนแรงที่สุดคือการฆ่า มีข้อสังเกตว่าระดับความรุนแรงของ Id ที่แสดงออกมา บางครั้งอาจจะเกิดจากปัจจัยภายนอกมาเป็นเหตุกระตุ้นก็ได้ เช่น ในกรณีของหมออธิปกับ นวลฉวี ก่อนที่หมออธิปจะตัดสินใจเลือกใช้วิธีการฆาตกรรม นวลฉวีจะเห็นได้ว่ามีปัจจัยภายนอกบางอย่างมาเป็นตัวกระตุ้นก็คือ นวลฉวีมีพฤติกรรมคบหาดูใจกับนายธวัชคู่รักคนใหม่ของ นวลฉวีอย่างจริงจัง ซึ่งก่อนหน้านี้หมออธิปไม่เคยมีพฤติกรรมในการแสดงออกถึงขั้นฆ่าเพียงแต่มีพฤติกรรมหงุดหงิดและมีปากเสียงบ้าง^๗ แต่เมื่อปรากฏเหตุการณ์ว่ามีปัจจัยในด้านของนายธวัชเข้ามาเกี่ยวข้อง ความรุนแรงในด้านการแสดงออกของพฤติกรรมกลับเริ่มทวีความรุนแรงมากขึ้น

สิ่งที่น่าวิเคราะห์อีกประการหนึ่งในทางจิตวิทยาก็คือ ระดับของจิตสำนึกของบุคคลตามแนวคิดของ Freud ซึ่ง Freud แบ่งระดับของจิตสำนึกของบุคคลออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับจิตสำนึก (conscious), จิตก่อนสำนึก (Pre-conscious) และจิตใต้สำนึก (unconscious) ในบรรดาระดับจิตสำนึกของบุคคลนี้ Freud เห็นว่าระดับจิตใต้สำนึก (unconscious) เป็นระดับของจิตที่มีความสำคัญต่อพฤติกรรมของบุคคลมากที่สุด เพราะบุคคลจะพยายามเก็บกดความรู้สึกส่วนของตนไว้ภายในจิตส่วนนี้ เมื่อเกิดการสัมผัสเป็นระยะเวลา นานอาจส่งผลต่อพฤติกรรมที่บุคคลนั้นแสดง

^๖ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๖๐๑/๒๕๐๓

^๗ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๖๐๑/๒๕๐๓

ออกมากได้^๕ สอดคล้องกับแนวคิดของ Alfred Adler ที่ได้ทำการศึกษาจากคนไข้ของเขาแล้ว พบว่า ประสบการณ์ในวัยเด็ก (Childhood Experience) มีส่วนสำคัญต่อบุคลิกภาพที่แสดงออกมาของแต่ละบุคคล^๖

ในคดีที่เกิดขึ้นระหว่างนวนฉวีและหมออริปมีสิ่งที่น่าสนใจอย่างหนึ่งก็คืออะไรน่าจะเป็นสิ่งที่อยู่ใต้สำนึกอันเกิดจากประสบการณ์ในวัยเด็กของหมออริปที่ทำให้เกิดพฤติกรรมทำร้ายและสั่งฆ่านวนฉวีและในทางกลับกัน อะไรคือสิ่งที่อยู่ใต้สำนึกอันเกิดจากประสบการณ์ในวัยเด็กของนวนฉวีที่ทำให้เธอเกิดพฤติกรรมทิ้งหวงสามีผิตปกติไปจากหญิงธรรมดา ในแง่มุมของหมออริปเองเมื่อพิจารณาจากประวัติในวัยเด็ก หมออริปเป็นคนที่รักในเครื่องยนต์กลไกมาตั้งแต่เด็ก ดังจะเห็นได้จากเมื่อหมออริปมีเวลาว่างจะไปสมัครงานในอู่ซ่อมรถยนต์แถวบ้านอยู่เสมอ ส่วนหนึ่งหมออริปอาจอยากได้เงินมาซื้อหนังสือเรียนและซื้อขนมแต่สิ่งสำคัญที่อยู่ในใจลึก ๆ ของหมออริปก็คือ หมออริปเป็นคนชอบในเครื่องยนต์กลไกมาตั้งแต่เด็ก หมออริปใฝ่ฝันว่าเมื่อโตขึ้นเขาอยากเป็นช่างซ่อมรถยนต์แต่ก็ถูกผู้ปกครองบังคับให้เรียนแพทย์เนื่องจากต้องรักษาหน้าตาของครอบครัวซึ่งทำงานเป็นข้าราชการในกระทรวงพาณิชย์ชีวิตของหมออริปอยู่บนเส้นทางที่ถูกบังคับมาตั้งแต่ในวัยเด็กแม้กระทั่งในเรื่องเวลากลับบ้าน หมออริปเป็นเด็กที่ไม่อยากขัดใจพ่อแม่ได้แต่เก็บความรู้สึกของตนไว้

ข้างในจนกระทั่งได้เรียนต่อในระดับมหาวิทยาลัย จึงหลุดพ้นจากกรอบพันธนาการที่ผู้ปกครองได้ตั้งไว้เนื่องจากได้เข้าเรียนในคณะแพทยตามใจที่ท่านหวังและท่านก็ให้อิสระภาพแก่หมออริปเป็นรางวัลแห่งความสำเร็จเมื่อได้เข้าเรียนในคณะแพทยตั้งนั้น สิ่งที่หมออริปถูกกดทับตั้งแต่ในอดีตก็เข้าสู่นทางของการปลดปล่อยปมด้อยที่ตนได้รับในวัยเด็กด้วยการใช้เวลาในการเป็นนักศึกษาแพทย์แสวงหาบุคคลที่เข้าใจตนซึ่งเป็นปมขัดแย้งภายในจิตใจที่หมออริปขาดไปตั้งแต่วัยเด็กโดยเฉพาะอย่างยิ่งกับเพศตรงข้ามซึ่งหมออริปมีความเชื่อว่าจะเป็นบุคคลที่สามารถเข้าใจในตัวหมออริปได้มากที่สุดจนกระทั่งได้มาพบกับนวนฉวีและกลายเป็นโคกนาฏกรรมครั้งยิ่งใหญ่ที่สุดในชีวิตของหมออริปซึ่งในทางจิตวิทยาเรียกการแสดงออกของพฤติกรรมดังกล่าวว่า “พฤติกรรมชดเชย” (Compensation)^๗

Carl Roger (๑๙๐๒ - ๑๙๘๗) นักจิตวิทยาในกลุ่มมนุษยนิยม (The Humanistic Approach) มีความเชื่อว่า มนุษย์ทุกคนมีความใฝ่ดีเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว ดังนั้น มนุษย์จึงมีเหตุผลในการตัดสินใจที่จะเลือกกระทำในสิ่งที่มีคุณค่าและมีศักดิ์ศรี^๘ ถ้าบุคคลนั้นมีความเชื่อเกี่ยวกับตนเอง (Self - Concept) ในแง่บวกและในทางกลับกัน ถ้าบุคคลดังกล่าวมีความเชื่อเกี่ยวกับตนเอง (Self - Concept) ในแง่ลบบุคคลนั้นก็จะแสดงพฤติกรรมที่สื่อถึงอาการผิตปกติจากบุคคลทั่วไป สิ่งที่ Roger ให้ความสำคัญเป็นอย่างมากก็คือ การผสมกลมกลืน

^๕ สุวีริ ศิวะแพทย์, จิตวิทยาทั่วไป, (กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, ๒๕๔๙), ๒๔๖

^๖ วิไลวรรณ ศรีสงครามและคณะ, จิตวิทยาทั่วไป, (กรุงเทพฯ: ทริบเพิ้ล กรุ๊ป, ๒๕๔๙), ๒๐๔

^๗ สุรีย์ กาญจนวงศ์, จิตวิทยากับสังคม, (กรุงเทพฯ : คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๕๕), ๙๑

^๘ สุวีริ ศิวะแพทย์, จิตวิทยาทั่วไป, ๒๕๙

(Congruence) ของตัวตนที่รับรู้ (Self – Concept) กับการกระทำหรือตัวตนตามความเป็นจริง (Real self) ในคตินี้เกิดขึ้นระหว่างนวลฉวีและหมออธิป อาจเป็นไปได้ว่า พฤติกรรมที่นวลฉวีแสดงความเป็นเจ้าของหมออธิปในลักษณะที่เฝ้าติดตามตลอดเวลา 24 ชั่วโมงน่าจะเป็นผลมาจากตัวตนที่แท้จริงกับความรับรู้มีความขัดแย้งกัน กล่าวคือ ในระยะแรกนวลฉวีรับรู้ได้ว่าหมออธิปเป็นคนที่ตนรักและในทำนองกลับกันหมออธิปก็เป็นคนที่รักตนมากที่สุด แต่เมื่อระยะเวลาผ่านไปเมื่อหมออธิปเริ่มมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปจากคนเคยรักกลายเป็นรักคนอื่น กระบวนการรับรู้ของนวลฉวี (Self – Concept) และสิ่งที่นวลฉวีคาดหวังให้เป็น (Ideal self) ก็ยังแสดงออกในรูปแบบเดิม คือ เชื่อว่าหมออธิปยังรักตนมากที่สุดและเชื่อว่าสิ่งที่ตนกระทำไปจะเป็นวิธีการหนึ่งที่สามารถดึงให้หมออธิปกลับมาหาตนได้ กระบวนการที่ไม่ยอมตอบสนองต่อตัวตนตามความเป็นจริง (Real self) เช่นนี้ ก่อให้เกิดพฤติกรรมหึงหวงอย่างไร้เหตุผลคอยเฝ้าติดตามหมออธิปตลอดเวลา รวมถึงการแสดงพฤติกรรมแปลก ๆ เช่น ใช้ปืนบังคับให้หมออธิปจดทะเบียนสมรสกับตน การไปอาละวาดที่โรงพยาบาลที่หมออธิปทำงานอยู่เพื่อบังคับให้หมออธิปมาหาตน รวมถึงการบังคับให้หมออธิปทิ้งการทิ้งงานมานั่งเฝ้าไข้ตนเมื่อตนไม่สบาย สอดคล้องกับ Abraham Maslow (1908 – 1970) นักจิตวิทยาในกลุ่มพฤติกรรมนิยมที่ทำการศึกษถึงพฤติกรรมของมนุษย์ที่แสดงออกกับแรงจูงใจ จากการศึกษาตามแนวคิดของ Maslow^๕ พบว่าพฤติกรรมที่มนุษย์แสดงออกเป็นผลมาจากความต้องการของ

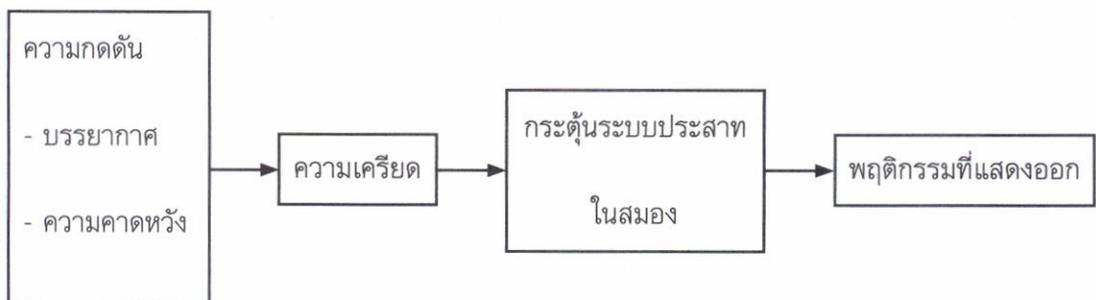
มนุษย์เป็นแรงผลักดัน Maslow อธิบายว่า ความต้องการของมนุษย์ถูกแบ่งออกเป็น ๒ กลุ่ม กลุ่มแรกคือ ความต้องการขั้นพื้นฐาน (Basic Needs) ส่วนความต้องการอีกประการหนึ่งเป็นความต้องการขั้นสูง (Metaneeds) โดยความต้องการขั้นพื้นฐานเป็นสิ่งที่มนุษย์ทุกคนแสวงหาซึ่งเรียกความต้องการดังกล่าวนี้ว่า ความต้องการที่ขาดแคลน (Deficiency Needs หรือ D – Need) ซึ่งแบ่งออกเป็นความต้องการทางร่างกาย (Physiological) ได้แก่ อาหาร น้ำ อากาศ และความต้องการทางด้านจิตใจ (Psychological) ได้แก่ ความรักใคร่ (Affection) ความปลอดภัย (Security) ความภูมิใจ (Self – Esteem) Maslow เชื่อว่าความต้องการ (Needs) เป็นแรงผลักดันให้เกิดแรงจูงใจ (Motive) และแรงจูงใจ (Motive) ก่อให้เกิดพฤติกรรมที่แสดงออกของบุคคล ในกรณีของหมออธิปจะเห็นได้ว่าหมออธิปขาดคนที่เข้าใจตนตั้งแต่วัยเด็ก จนเกิดความต้องการขั้นพื้นฐาน (Needs) ซึ่งก็คือใครสักคนที่สามารถเข้าใจตนเองในทุก ๆ เรื่อง เมื่อความต้องการของตนยังไม่สามารถหาคนที่สนองตอบได้แม้กระทั่งนวลฉวีความรู้สึกที่จะหยุดการแสวงหาจึงยังไม่สิ้นสุด ข้อโต้แย้งอีกประการหนึ่งที่น่าสนใจในตัวหมออธิปก็คือ ความสัมพันธ์ระหว่างตัวตนที่รับรู้ (Self – Concept) กับการกระทำหรือตัวตนตามความเป็นจริง (Real self) ของหมออธิป อาจไม่สอดคล้องกันหรือไม่ พุดง่าย ๆ ก็คือ สิ่งที่หมออธิปวาดฝัน (Ideal self) กับสิ่งที่เป็นอย่างจริง (Real self) ของหมออธิปอาจไม่มีตัวตนจริง ๆ แต่หมออธิปไม่สามารถรับความจริงในส่วนนี้ได้ ยกตัวอย่างได้ว่าในความเป็นจริงของชีวิตมนุษย์

^๕ จิราภา เต็งไตรรัตน์และคณะ, จิตวิทยาทั่วไป, (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๙), ๗

มนุษย์ทุกคนต้องการคนที่ตนรักและสามารถเข้าใจตนได้ในทุก ๆ เรื่องแต่ในสภาพความเป็นจริงแล้วบุคคลดังกล่าวนั้นมันอาจไม่มีตัวตนในชีวิตจริง ๆ ถ้าเป็นบุคคลปกติสิ่งแรกที่บุคคลนั้นพึงจะต้องกระทำก็คือการรับรู้ตัวเอง (Self - Concept) รับรู้ว่าในสภาพความเป็นจริง (Real self) และสิ่งที่ตัวเองวาดฝัน (Ideal self) มันไม่มีอยู่จริง ดังนั้นสิ่งที่ควรจะเป็นในสถานการณ์ลักษณะนี้ก็คือการยอมรับความจริง ในแง่มุมมองของนวลฉวีเมื่อพิจารณาจากแนวคิดของ Maslow จะเห็นได้ว่า พฤติกรรมที่ตามหึงหวงและซุบซิบคัมหมอริบิในหลาย ๆ เรื่อง นั้นน่าจะมีสาเหตุมาจากการต้องการความรักและต้องการที่จะครอบครองในสิ่งที่ตนรักเอาไว้เป็นของตนแต่เพียงผู้เดียว นอกจากนี้ยังมีความต้องการให้หมอริบิแสดงตนว่าตนเป็นภริยาที่ถูกต้องตามกฎหมายซึ่งล้วนแต่เป็นความต้องการพื้นฐานทางด้านจิตใจทั้งนั้น จากความต้องการดังกล่าวจึงเกิดเป็นแรงผลักดันให้มีพฤติกรรมหลาย ๆ ของนวลฉวีซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเชื่อที่ว่าหากทำแบบนี้แล้วจะทำให้หมอริบิกลับมาหาตนได้

Hans Selye^{๑๐} นักวิทยาศาสตร์ชาวแคนาดาเป็นคนแรกที่อธิบายว่า ความเครียดมีผลต่อปฏิกิริยาทางสมองของมนุษย์ เมื่อมนุษย์มีความเครียดซึ่งอาจเกิดขึ้นจากบรรยากาศหรือความคาดหวังของตัวบุคคลนั่นเอง พลังแห่งความเครียดจะเป็นปัจจัยที่เป็นตัวกระตุ้นระบบประสาทในสมองก่อให้เกิดพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งออกมา พฤติกรรมดังกล่าวนี้แบ่งออกได้เป็น ๒ ระดับตามสภาวะความเครียด ถ้าเป็นความเครียดในระดับที่ไม่รุนแรง (Mild Stress) พฤติกรรมที่แสดงออกมาอาจเป็นในแง่บวก เช่น นักศึกษาที่กังวลกับข้อสอบหรือนักกีฬาที่กังวลกับผลการแข่งขันก็จะเกิดการตื่นตัวด้วยการไม่ประมาทส่งผลให้ตั้งใจอ่านหนังสือหรือซ้อมกีฬาซึ่งอาจส่งผลในแง่บวกแก่บุคคลเช่น สามารถทำคะแนนได้ดีหรือผลการแข่งขันออกมาดี แต่ถ้าระดับความเครียดของบุคคลเป็นระดับความเครียดที่รุนแรง (Severe Stress) ความเครียดดังกล่าวอาจไปกระตุ้นส่วนของระบบประสาท ก่อให้เกิดการตอบสนองทางร่างกาย (Physiological Response) ในแง่ลบและยังมีผลร้ายต่ออารมณ์ อีกด้วย^{๑๑} ตามที่ปรากฏในรูปตัวอย่างที่ ๒

รูปตัวอย่างที่ ๒

^{๑๐} สุวรี ศิวะแพทย์, จิตวิทยาทั่วไป, ๓๐๔

^{๑๑} เรื่องเดียวกัน, ๓๑๐

ในกรณีของนวลฉวีและหมออธิปมีความเป็นไปได้อย่างสูงที่พฤติกรรมของบุคคลทั้งสองที่แสดงออกมาอาจเกิดจากแรงกดดันจากบรรยากาศและความคาดหวังอันนำไปสู่ความเครียดซึ่งส่งผลต่อระบบประสาทบางอย่างในเซลล์สมองอันเป็นผลของพฤติกรรมที่เกิดขึ้นระหว่างบุคคลทั้งสอง ในกรณีของหมออธิปเองจะเห็นได้ว่าหมออธิปมีความคาดหวังอยู่ตลอดเวลาว่าอยากจะได้ใครสักคนที่สามารถเข้าใจในตัวเขาได้ทุกเรื่องเมื่อยังไม่พบก็แสวงหาไปเรื่อยแต่เมื่อมีเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการหึงหวงของนวลฉวีไม่ว่าจะเป็นการไปแสดงอาการหึงหวงอย่างรุนแรงในที่ทำงาน การบังคับขู่ขู่ขู่หมออธิปต่าง ๆ สิ่งเหล่านี้จำเป็นปัจจัยที่นำไปสู่ความเครียดในตัวหมออธิปเมื่อระดับความเครียดในตัวหมออธิปเพิ่มระดับความรุนแรงขึ้นในระดับรุนแรง (Severe Stress) สุดท้ายก็ไปกระตุ้นการทำงานในระบบประสาทภายในสมองของหมออธิปอันส่งผลให้ หมออธิปเกิดพฤติกรรมทำร้ายนางสาวนวลฉวีและฆ่านางสาวนวลฉวีตามลำดับ เป็นที่สังเกตว่าระดับความคาดหวังและบรรยากาศซึ่งเป็นปัจจัยที่จะนำไปสู่ความเครียดในสถานการณ์ต่าง ๆ เมื่อมีความแตกต่างกันย่อมส่งผลกระทบต่อระดับความเครียดของบุคคลอันเป็นต้นเหตุในการนำไปพฤติกรรมที่แสดงออกที่แตกต่างกัน เช่น พฤติกรรมของนวลฉวีที่แสดงความหึงหวงอย่างรุนแรง การแสดงความเป็นเจ้าของอยู่ตลอดเวลา การแสดงท่าทีด้วยการตีตัวออกห่าง ฯลฯ ย่อมสร้างความเครียดให้กับหมออธิปได้ในระดับที่แตกต่างกันอันนำไปสู่ระดับของพฤติกรรมที่แตกต่างกัน ได้แก่ การทำร้ายร่างกายและการฆ่า

แง่มุมในทางอาชญาวิทยา กฎหมาย และบทสรุป

คติฆาตกรรมนวลฉวี ถือเป็นหนึ่งในคดีสำคัญในหน้าประวัติศาสตร์ไทยที่นำศึกษาเป็นอย่างยิ่ง นอกจากในประเด็นด้าน “ความรัก” แล้ว ในแง่มุมของทางอาชญาวิทยาก็มีความน่าสนใจอยู่เช่นกัน คติฆาตกรรมนวลฉวีถือเป็นคดีต้นแบบที่ผู้กระทำความผิดเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ มีอาชีพที่เป็นที่นับหน้าถือตาของคนในสังคมซึ่งหากพิจารณาหาเหตุผลในทุกมิติแล้วผู้เขียนเชื่อว่าคงไม่มีผู้ใดคาดคิดว่าบุคคลดังกล่าวมีแนวโน้มที่จะก่ออาชญากรรม ในทางกลับกันหลังจากเกิดคดีฆาตกรรมนวลฉวี สังคมไทยกลับต้องเผชิญกับคดีต่าง ๆ อีกหลายคดีที่ผู้กระทำความผิดเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและมีฐานะทางสังคมที่ดี คล้ายคลึงกับคดีของนวลฉวีไม่ว่าจะเป็นคดีฆาตกรรมนางสาวศยามล ลาก่อเกียรติ รวมตลอดถึงคดีฆาตกรรมแพทย์หญิงผัสพร บุญเกษมสันติ ส่งผลให้เกิดคำถามว่าเพราะเหตุใดกลุ่มบุคคลเหล่านั้นถึงเลือกที่จะประกอบอาชญากรรม

ในแง่มุมทางอาชญาวิทยา การที่บุคคลใดจะเลือกที่จะกระทำความผิดหรือไม่กระทำความผิด ผู้กระทำความผิดมักจะมีการชั่งน้ำหนักระหว่างสิ่งที่ได้รับจากการกระทำความผิดและผลร้ายที่เกิดขึ้นจากการ ลงมือกระทำความผิด หากสิ่งที่ได้รับจากการกระทำความผิดมีมากกว่าผลร้ายที่ได้รับจากการกระทำ ผู้กระทำก็จะเลือกแนวทางในการก่ออาชญากรรม ในทำนองกลับกันถ้าผลร้ายที่ได้รับจากการลงมือกระทำความผิดมีมากกว่า ผู้กระทำอาจเลือกแนวทางที่จะไม่ประกอบอาชญากรรมและ

หันไปแสวงหาแนวทางอื่น ในการแก้ไขปัญหา ดังกล่าวนี้แทน^{๑๐} จากกรณีศึกษาในคดีของนวนฉวี ศยามล รวมถึงคดีคดีแพทยหญิงผัสพร จะพบข้อเท็จจริงประการหนึ่งว่า ผู้กระทำความผิดมีการวางแผน รวมถึงปิดกั้นและทำลายพยานหลักฐานที่จะเชื่อมโยงถึงตนได้อย่างแนบเนียน จากความรู้ ความสามารถของผู้กระทำความผิด ประกอบกับผู้กระทำความผิดเป็นผู้มีฐานะ มีชื่อเสียง ในทางสังคม ซึ่งหากเกิดพลาตพลั้งขึ้นมาอาจจะใช้ฐานะและชื่อเสียงที่ตนมีแสวงหาช่องทางให้ตน หลุดพ้นจากการกระทำความผิดได้ ความเชื่อมั่นว่า ผลร้ายที่เกิดขึ้นจากการกระทำความผิดจะไม่มีทางเชื่อมโยงมาถึงตนได้นี้อาจเป็นสาเหตุสำคัญที่ส่งผลให้บุคคลดังกล่าวเลือกแนวทางในการประกอบ อาชญากรรม

แนวคิดในเรื่องของความกดดันที่มีอยู่ ภายในตัวบุคคล (General Strain theory) ก็อาจ ถือเป็นแนวคิดสำคัญที่อาจนำมาใช้ในการอธิบาย ถึงสาเหตุการกระทำความผิดดังกล่าว แนวคิด ดังกล่าวนี้อาจสรุปได้ว่า “การประกอบอาชญากรรม ของบุคคลจะต้องมีสาเหตุและสาเหตุดังกล่าวนี้ อาจถูกอธิบายด้วยความกดดันต่าง ๆ ที่มีอยู่ทั้ง ภายในและภายนอกตัวบุคคลผู้กระทำความผิด” จากกรณีศึกษาทั้งสามกรณีจะเห็นข้อเท็จจริงสำคัญ ประการหนึ่งว่า การก่ออาชญากรรมในทั้งสามกรณี ล้วนมีสาเหตุจากความกดดันเป็นชนวนสำคัญให้ ก่ออาชญากรรมทั้งสิ้น ความกดดันที่เป็นชนวน สำคัญในการก่ออาชญากรรมจากทั้งสามกรณีก็คือ “ความรัก” แต่ความรักดังกล่าวนี้ไม่ใช่ความรักที่ สวยงามแต่หากเป็น “ความรักที่ขาดสติ ความรัก

ที่เต็มไปด้วยความชิงไหวและชิงพริบพริบที่จะ ครอบครองสิ่งที่รักเป็นของตนแต่ผู้เดียว” ซึ่งล้วน เป็นชนวนสำคัญให้เกิดความเครียด ซึ่งเกิดขึ้น จากการทำสิ่งที่ตนหวังไม่ได้เป็นไปตามหวัง ซึ่ง ความเครียดดังกล่าวนี้เป็นชนวนสำคัญในการนำ พาไปสู่การก่ออาชญากรรม

ในทางกฎหมายคนรักถือเป็นสิ่งมีชีวิต มีจิตใจไม่ใช่ทรัพย์สิน แม้จะมีการตีตราเป็นเจ้าของ และครอบครองด้วยเจตนายึดถือเป็นของตนแล้ว ก็หาอาจนำเอาหลักในเรื่องแดนกรรมสิทธิ์ที่ให้สิทธิ พิเศษแก่ผู้เป็นเจ้าของ ในการติดตามเอาคืนจาก บุคคลซึ่งไม่มีสิทธิ์จะยึดถือไว้ได้ไม่ อีกทั้งความรัก ไม่ใช่บุคคลสิทธิ์ที่เมื่อคนรัก ไม่ปฏิบัติตามสัญญา คู่รักจะใช้สิทธิทางศาลฟ้องบังคับคดีให้คนรักปฏิบัติ ตามสัญญาได้ ดังนั้น หนทางที่ดีที่สุดเมื่อความรัก มาถึงทางตันคือการปล่อยวางและเข้าใจในหลัก สัจธรรมของมนุษย์ที่ว่า “เมื่อความรักมีเกิด ก็ย่อม มีวันที่จักต้องดับไปตามธรรมชาติ” การแก้ปัญหา ความรักด้วยการฆาตกรรมจึงไม่ใช่แนวทางที่ถูกต้อง ดังคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๐๘๓/๒๕๕๖ ที่ว่า

“... ความรักเป็นสิ่งที่เกิดจากใจไม่อาจ บังคับกันได้ ความรักที่แท้จริงคือความปรารถนาดี ต่อคนที่ตนรักความยินดีที่คนที่ตนรักมี ความสุข การให้อภัยเมื่อคนที่ตนรักทำผิด และการเสียสละ ความสุขของตนเพื่อความสุขของคนที่ตนรักจำเลย ปรารถนาจะยึดครองผู้ตายเพื่อความสุขของจำเลย เอง เมื่อไม่สมหวังจำเลยก็ ฆ่าผู้ตายเป็นความผิด และการกระทำที่เห็นแก่ตัวเห็นแก่ได้ของจำเลยโดย ฝ่ายเดียว มิได้คำนึงถึงจิตใจและความรู้สึกของ ผู้ตายหาใช่ความรักไม่ ...”

^{๑๐}ดูทฤษฎี Ratural Choice

บรรณานุกรม

ภาควิชาจิตวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, *จิตวิทยาทั่วไป*, (กรุงเทพฯ: วรุฒิ
การพิมพ์, ๒๕๒๖)

จิราภา เต็งไตรรัตน์และคณะ, *จิตวิทยาทั่วไป*, (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๙)

วิไลวรรณ ศรีสงครามและคณะ, *จิตวิทยาทั่วไป*, (กรุงเทพฯ: ทริปเพิ้ล กรุ๊ป, ๒๕๔๙)

สุรีย์ กาญจนวงศ์, *จิตวิทยากับสังคม*, (กรุงเทพฯ: คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล,
๒๕๔๕)

สุวีร์ ศิวะแพทย์, *จิตวิทยาทั่วไป*, (กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์, ๒๕๔๙)

